

**РЕГЛАМЕНТ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА
НАЦИОНАЛНО СЪСТЕЗАНИЕ ПО ТРАНСПОРТ И ЕНЕРГЕТИКА
ЗА ПРИЕМ В
СПЕЦИАЛНОСТ „ИКОНОМИКА НА ТРАНСПОРТА И ЕНЕРГЕТИКАТА” В
УНСС**

ЦЕЛИ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

- засилване мотивацията на учениците от професионалните гимназии по икономика, транспорт и енергетика в страната за пълноценно усвояване на учебния материал по Икономика на транспорта и Икономика на енергетиката и нагласата за продължаващо и самостоятелно учене чрез стимулиране на състезателното начало;
- предоставяне на възможност за творческа изява на ученици със задълбочени знания и формирани практически умения в областта на Икономика на транспорта и енергетиката;
- осигуряване на плавен преход на учениците от средното във висшето училище чрез балансиране на изискванията на изхода и входа;
- развиване на сътрудничество между професионалните гимназии и УНСС.

Регламент и указания за участие в състезанието

1. Състезанието е за разработване на проект за прием в ОКС „Бакалавър“, професионално направление „Икономика“, специалност „Икономика на транспорта и енергетиката“
2. В състезанието могат да участват ученици, завършващи средно образование през учебната 2025/2026 година (ученици в 12 клас).
3. На първенците от състезанието се признава оценка Отличен (6.00) за резултат от конкурсен изпит в УНСС за професионално направление „Икономика“, специалност „Икономика на транспорта и енергетиката“.
4. Участниците в състезанието разработват проект съгласно „Указания за разработване на проект по транспорт и енергетика“, приети от Ректорския съвет на УНСС.
5. Състезанието се провежда в два кръга. Подаването на разработени проекти за участие в първи кръг приключва на 30.03.2026 г. Подаването на разработени проекти за участие във втори кръг завършва на 29.05.2026 г.
6. Участието в първи кръг не изключва възможност за участие във втория.
7. Темите за разработване на проекти за участие в Национално състезание по транспорт и енергетика за прием през 2026/2027 г. са:

- **Интелигентни решения за устойчив транспорт в съвременните градове.**
- **Електрическата мобилност – икономически и екологични предимства за обществото.**
- **Зелени решения за намаляване на въглеродния отпечатък в транспорта.**
- **Иновации и дигитализация в транспорта – път към по-ефективна мобилност.**
- **Ролята на възобновяемите енергийни източници за енергийния преход на България.**
- **Енергийна ефективност в училище, дома и общността – стъпки към устойчиво потребление.**
- **Водородът и новите горива – перспективи за бъдещето на транспорта и енергетиката.**
- **Кръгова икономика и нейното приложение в транспортния и енергийния сектор.**
- **Ролята на транспорта и енергетиката за регионалното развитие и качеството на живот.**

8. Кандидатите избират една от посочените теми, по която разработват проект.

9. Проектът е теоретико-практическа разработка по избраната тема.

10. Разработените проекти се изпращат чрез попълнен формуляр на електронен адреси vspasova@unwe.bg и g.dimitrov@unwe.bg - за първият кръг до 30.03.2026 г., за вторият кръг до 29.05.2026 г.

11. Участниците в състезанието трябва да изпратят заедно с разработения проект декларация, че завършват средното си образование през учебната 2025/2026 г. и да посочат училището, в което се обучават.

12. Използване на изкуствен интелект (ИИ) при разработване на проектите:

Проектът трябва да бъде изцяло самостоятелна работа на ученика. Използването на изкуствен интелект (ИИ) не може да замества авторството, критичното мислене, анализа или изводите.

- Изисквания към участниците:

Ако е използван изкуствен интелект, ученикът е длъжен да посочи това в края на проекта в кратко изявление (напр. „В разработката е използван инструмент с изкуствен интелект за...“). Всички концепции, данни, цитати и факти, генерирани чрез ИИ, трябва да бъдат проверени за достоверност и при необходимост – коригирани от автора.

- Ограничения:

Забранява се използването на ИИ за генериране на цялостни текстове, които не са редактирани или преработени лично от ученика. Забранено е използването на ИИ за автоматично генериране на фалшиви източници, библиография, цитати или данни. Проекти, за които комисията установи, че са изцяло или почти изцяло генерирани от ИИ, подлежат на дисквалификация.

- Препоръки за добри практики:

Изкуственият интелект следва да се използва като помощен инструмент, а не като заместител на творческата работа. Авторът трябва да може да аргументира логиката на проекта и извода, независимо дали част от текста е подпомогната от ИИ. При използване на изображения, графики или таблици, създадени от ИИ, това трябва да бъде изрично отбелязано.

13. Оценяването на проектите се извършва от комисия по предложение на Катедрения съвет на катедра „Икономика на транспорта и енергетиката“, утвърдена от заместник-ректора по учебната дейност.

14. Комисията оценява всички изпратени проекти по следните критерии:

- Съответствие с изискванията за съдържание и структура на представения проект (20 т.)
 - логическа последователност и структура на изложението, балансиране на отделните части- 5 т.;
 - задълбоченост и пълнота при формулиране на обекта, предмета, целта и задачите в разработването на темата – 5 т.
 - използване на подходящи изследователски методи – 5 т.
 - стил и оформяне на проекта (терминология, стил на писане, текстообработка и оформяне на фигури и таблици) – 5 т.
- Съответствие между поставените цели на състезателния проект и получените резултати (20 т.)
 - изводите следват пряко от изложението, формулирани са ясно, решават поставените в началото на изследването цели и задачи и водят до убедителна защита на поставената теза – 7 т.
 - оригиналност, значимост и актуалност на темата – 7 т.
 - задълбоченост и обосновааност на предложенията в проекта – 8 т.
- Използване на професионалната терминология, добър и ясен стил, обща езикова грамотност (20 т.)
 - Правилно използване на професионалната терминология – 10 т.
 - Ясен изказ и обща езикова грамотност – 10 т.

15. Комисията изготвя протокол за резултатите от оценяването и предложения за съставяне на предварителен списък на първенците в състезанието в срок до 17.04.2026 г. за участниците в първи тур и до 12.06.2026 г. – за участвалите във втори тур.

16. Резултатите от състезанието се публикуват на страницата на УНСС.

17. На първенците в състезанието се издава сертификат с резултата за признаване на оценка Отличен (6.00) за резултат от конкурсен изпит в УНСС за професионално направление „Икономика“, специалност „Икономика на транспорта и енергетиката“

18. Сертификатът се представя от кандидат-студента при подаване на документи за класиране в УНСС.

19. Включването в състезанието не ограничава възможностите за участие в предварителните и редовната кандидатстудентски кампании на УНСС.

20. Ако кандидатите желаят да кандидатстват и за други специалности, могат да участват в класирането по реда, установен от Правилника за прием на студенти в ОКС „Бакалавър” в УНСС.

21. По условията на Регламента за провеждане на Национално състезание по транспорт и енергетика и в съответствие с Правилник за приемане на студенти в ОКС „Бакалавър” в УНСС през учебната 2026/2027 г. нямат право да участват:

- Чуждестранни граждани от страни извън ЕС;
- Лица, които излежават присъди към началото на учебната година;
- Лица, които са студенти в същото или друго висше училище, ако не представят документ, че са се отписали.

22. Първенците в състезанието, на които е издаден сертификат, не се освобождават от такси при кандидатстване и от задължението да подадат документи за участие в класирането, към които прилагат получения сертификат с призната оценка Отличен (6) от кандидатстудентски изпит.